

DOÇENTLİK YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Doçentlik Bilim Alanları

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, doçentlik değerlendirmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, doçentlik bilim/sanat alanlarının belirlenmesi, doçentlik başvurusu yapabilmek şartları, başvuru zamanı ve usulü, doçentlik değerlendirme jürilerinin oluşturulması, doçentlik sürecinin yürütülmesi, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen intihal, diğer bilimsel araştırma ve yayın etiği ve disipline aykırılık iddiaları dolayısıyla izlenecek yollarla komisyonların teşkiline ve görevlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 11 inci ve 24 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Doçentlik bilim/sanat alanları ve kriterleri

MADDE 3 – (1) Doçentlik değerlendirmesi, Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen bilim/sanat alanlarında adayın akademik yayın ve çalışmalarının incelenmesi çerçevesinde yapılır. Bilim/sanat alanlarındaki güncellemeler izleyen dönemde, doçentlik kriterlerindeki güncellemeler ise kabul edildikleri tarihten sonraki ikinci doçentlik başvuru döneminde uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru Zamanı, Şartları ve Usulü, Jürilerin Oluşturulması ve Doçentlik Değerlendirmesi

Başvuru zamanı, şartları ve usulleri

MADDE 4 – (1) (Değişik:RG-12/6/2020-31153)⁽¹⁾ Üniversitelerarası Kurul tarafından başka bir tarih belirlenmedikçe doçentlik başvurusu, yılda üç kez olmak üzere Ocak, Mayıs ve Eylül ayının yirminci günü başlayıp, en geç ilgili ayın son çalışma günü mesai saati bitimine kadar yapılır.

(2) Doçentlik başvurusu için;

a) **(Değişik:RG-12/6/2020-31153)** Türkiye’de doktora yapmış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanı almış veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen sanat dallarının birinde yeterli kazanmış ya da doktora, sanatta yeterli ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlığın yurt dışından alındığı hallerde, bu unvanın denkliğine sahip olmak,

b) Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezi bir yabancı dil sınavından en az elli beş puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak, doçentlik bilim alanının belli bir yabancı dile ilgili olması halinde ise bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek,

c) Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate alınarak belirlenecek asgari sayı ve nitelikte özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak, şarttır.

(3) **(Değişik:RG-12/6/2020-31153)** Doçentlik başvuruları, Üniversitelerarası Kurula elektronik ortamda belgeler ve bütün akademik çalışmalar yüklenmek suretiyle yapılır. Belgelerin aslının veya onaylı suretinin ibrazının gerekli olduğu hallerde, adaylar bu belgeleri elden veya posta ile Üniversitelerarası Kurula gönderir. Adaylar, Üniversitelerarası **(Değişik cümle:RG-10/8/2021-31564)** Doçentlik Komisyonu gerekli gördüğü bilim/sanat alanından başvuran adayların değerlendirmeye esas akademik çalışmalarını jüri üyelerine fiziki olarak göndermesine de karar verebilir.

(4) **(Ek:RG-12/6/2020-31153)** Öğrenim belgesi, tez ve yabancı dil belgesinin eksik/hatalı olduğu tespit edilen adayın doçentlik başvurusu Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca iptal edilir. Doçentlik başvurusu iptal edilen aday takip eden dönemlerde yeniden doçentlik başvurusunda bulunabilir.

(5) **(Ek:RG-12/6/2020-31153)** Denkliği kabul edilenler dahil olmak üzere daha önce bir bilim/sanat alanından doçentlik unvanı aldıktan sonra başka bir bilim/sanat alanından yeniden doçentlik başvurusunda bulunan adaylar, aldığı doçentlik unvanına esas olan akademik çalışmaları yeni başvurularında puanlayamazlar.

(6) **(Ek:RG-10/8/2021-31564)** Doçentlik başvurusunda bulunup eser değerlendirme aşamasında başarısız sayılmasına, asgari başvuru şartlarını sağlamadığı veya etik ihlalde bulunduğu gerekçesiyle başvurusunun iptaline karar verilen adayın bu işlemlere karşı dava açması durumunda aynı bilim/sanat alanında yeniden doçentliğe başvuru yapması davasının kesinleşmesine bağlıdır. Bu hükme aykırı olarak yapılan başvurular işleme alınmaz.

(7) **(Ek:RG-10/8/2021-31564)** Doçentlik başvurusu sonuçlanmamış adaylar aynı ya da farklı bilim/sanat alanından yeniden doçentlik başvurusunda bulunamazlar.

Değerlendirme jürisinin oluşturulması

MADDE 5 – (1) (Değişik:RG-12/6/2020-31153) Doçentlik Komisyonu tarafından, süresi içinde başvurusunu tamamlayan adaylardan her biri için, başvuru alanı göz önünde bulundurularak değerlendirme yapmak üzere beş asıl ve iki yedek üyeden oluşan jüri kurulur. Adayın başvurduğu bilim/sanat alanında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde jüri, üç asıl ve bir yedek üyeden oluşturulur. Jürinin üç kişi olarak teşekkül ettirilememesi halinde en yakın bilim/sanat alanından tamamlanmak suretiyle üç asıl ve bir yedek üyeden jüri oluşturulur.

(2) Doçentlik jürilerinde görev alabilecek profesör unvanlı öğretim üyelerinin listesi, Yükseköğretim Kurulu personel veri tabanındaki bilgiler esas alınarak belirlenir. Doçentlik değerlendirme jürisindeki asıl ve yedek üyelikler, bu listede ilgili bilim alanlarında yer alan öğretim üyeleri arasında objektif ölçütlere göre belirlenir.

(3) Doçentlik değerlendirme jürisinde görev alabilmek için öğretim üyesinin Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında 2547 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi hükümlerine göre profesör olarak atanmış olması şarttır.

(4) **(Değişik:RG-12/6/2020-31153)** Doçentlik değerlendirme jürisine atanan üyelere, jüri üyeliği görevi ve doçentlik başvurusunda bulunan adaylara jüri bilgileri elektronik ortamda erişime açılır. Jüri üyeliği görevi ve jüri

bilgileri erişime açıldığı tarihi izleyen beşinci gün ilgililere tebliğ edilmiş sayılır. Doçentlik değerlendirme jürisinde görevlendirilen öğretim üyelerinin listesi mensubu buldukları üniversite rektörlüğüne bildirilir.

(5) Jüri üyelerine başvuru alanında yeterli sayıda profesör bulunmaması durumu hariç bir başvuru döneminde üçten fazla görev verilmez.

Doçentlik değerlendirmesi

MADDE 6 – (Değişik:RG-12/6/2020-31153)

(1) Doçentlik değerlendirme jürisi, adayın başvuru dosyasını ilk olarak bilimsel araştırma ve yayım etiğine aykırılık bulunup bulunmadığı ve asgari başvuru şartlarının sağlanıp sağlanmadığı yönünden değerlendirir. Jürinin bilimsel araştırma ve yayım (**Değişik ibare:RG-10/8/2021-31564**) etiği ihlali yönündeki değerlendirme raporları, ilgili Bilimsel Araştırma ve Yayım Etiği Komisyonu tarafından incelenir. Jürinin adayın asgari başvuru şartlarını sağlamadığı yönündeki değerlendirme raporları ise Doçentlik Komisyonu tarafından incelenir. (**Değişik cümle:RG-10/8/2021-31564**) Buna göre;

a) Asgari başvuru şartlarını sağlamadığı tespit edilen adayın doçentlik başvurusu Doçentlik Komisyonu tarafından iptal edilir. Başvurusu iptal edilen aday, müracaat dönemi esas alınmak suretiyle en erken izleyen ikinci dönemde yeniden başvurabilir. Asgari başvuru şartlarını sağlamadığına ilişkin jüri raporu/raporları isimleri gizlenerek Doçentlik Komisyonu kararı ile birlikte elektronik ortamda adayın erişimine açılır. Asgari başvuru şartlarını sağlamadığı gerekçesiyle başvurusu iptal edilen adayın yeniden aynı bilim/sanat alanından doçentlik başvurusunda bulunması halinde iptale konu olan başvuru dönemine ait bilgi ve belgeler ile asgari başvuru şartlarını sağlamadığına ilişkin Doçentlik Komisyonu kararı yeni başvuruda jüri üyelerinin erişimine açılır.

b) Adayın asgari başvuru şartlarını sağladığının tespit edilmesi halinde ise ilgili jüri üyesine/üyelerine “başarılı/başarısız” şeklinde değerlendirme raporu hazırlaması için Doçentlik Komisyonu tarafından ek süre verilir. Ek süre içinde rapor düzenlemeyen jüri üyesinin görevi Doçentlik Komisyonutarafından sonlandırılır. Görevi sonlandırılan üye/üyeler ile “asgari başvuru şartlarını sağlamamıştır” görüşünde ısrar eden üye/üyeler yerine yedek üye raporları sırasıyla değerlendirmeye alınır. (**Mülga cümleler:RG-10/8/2021-31564**)

(2) Doçentlik değerlendirme jürisi, hakkında bilimsel araştırma ve yayım etiği ihlali bulmadığı ve asgari başvuru şartlarını sağladığı tespit ettiği adayın akademik çalışmalarının niteliği ve bilim/sanat alanına katkısı esas almak suretiyle “başarılı” veya “başarısız” bulunduğunu belirten ayrıntılı ve gerekçeli bir değerlendirme raporu hazırlar. Jüri üyesi raporunu süresi içinde Doçentlik Bilgi Sistemine yükler.

(3) Jüri üyelerine, değerlendirme raporunu hazırlamak üzere her aday için azami bir ay süre verilir. Doçentlik Komisyonu, gerekli hallerde bir aya kadar ek süre verebilir. Değerlendirme raporunu süresi içinde Doçentlik Bilgi Sistemine yüklemeyen jüri üyesinin görevi sonlandırılır ve yedek üyelerin raporları sırasıyla değerlendirmeye alınır.

(4) Jüri üyesi, rapor hazırlamasına engel olacak bir hal ortaya çıktığında görevden çekilme talebini görev yaptığı yükseköğretim kurumuna yazılı olarak bildirir. Mazereti üniversite yönetim kuruluna kabul edilen jüri üyesi, kararın bir örneğini süresi içinde Doçentlik Bilgi Sistemi (DBS) üzerinden Üniversitelerarası Kurula bildirmekle yükümlüdür. Bildirim üzerine, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından bu kişinin jüri üyeliğisonlandırılır ve yedek üyelerin raporları sırasıyla değerlendirmeye alınır.

(5) Görevini süresi içinde yapmayan veya mazeretinin uygun bulunduğuna ilişkin üniversite yönetim kurulu kararı bulunmadan bu görevden kaçınan jüri üyesinin genel hükümlere göre idarî ve cezaî sorumluluğu saklıdır.

(6) Mazeret nedeniyle çekilme, öğretim üyeliğinden istifa veya emeklilik gibi nedenlerle jüri heyetinde eksilme olursa, Doçentlik Komisyonu tarafından doçentlik başvurusunun geldiği aşama göz önünde bulundurulmak suretiyle, eksilen üye yerine yeni bir görevlendirme yapılabilir.

(7) Jüri raporları tamamlandığında, değerlendirmeye esas alınan raporlar ve başvuru sonucu ilgililere elektronik ortamda erişime açılır ve erişime açıldığı tarihi izleyen beşinci gün ilgililere tebliğ edilmiş sayılır.

(8) Beş üyeden oluşan jürilerde en az üç üyenin, üç üyeden oluşan jürilerde ise en az iki üyenin adayı başarılı bulması halinde aday başarılı sayılır. Başarısız bulunan aday, jüri tarafından eksik bulunan eser ve faaliyetleri tamamlamak kaydıyla müracaat dönemi esas alınmak suretiyle en erken izleyen üçüncü dönemde yeniden başvurabilir. Başarısız olan adayların yeni başvurularına ilişkin usul ve esaslar Doçentlik Komisyonunca belirlenir.

(9) (**Değişik:RG-10/8/2021-31564**) Doçentlik başvurusunda bulunup başarısız olan adayın yeniden aynı bilim/sanat alanından doçentlik başvurusunda bulunması halinde başarısız olduğu son döneme ait bilgi ve belgeler ile başarısız sayılmasına esas olan raporlar, jüri üyelerinin isimleri gizlenmek suretiyle yeni başvuruda jüri üyelerinin erişimine açılır.

(10) Bilimsel/sanatsal yayım ve akademik çalışmalarının değerlendirilmesi sonucunda başarılı olan adaya, Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu kararı ile ilgili bilim/sanat alanında “Doçentlik Unvanı” verilir ve “Doçentlik Belgesi” düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilimsel Araştırma ve Yayım Etiğine Aykırılık, Doçentlik Komisyonu

Bilimsel araştırma ve yayım etiğine aykırılık

MADDE 7 – (1) Üniversitelerarası Kurul, bilimsel araştırma ve yayım etiğine aykırılık ile disiplin cezaları bakımından doçentlik değerlendirmesine başvuran adayların durumlarını, kendi bünyesinde oluşturacağı veri tabanından kontrol eder.

(2) Eser incelemesi yapan jüri üyeleri, başvuru dosyasında yer alan herhangi bir eserde bilimsel araştırma ve yayım etiğine aykırılık tespit ederse, bu durumu hazırlayacağı gerekçeli bir raporla ve iddiaya konu olan eserlerle birlikte Üniversitelerarası Kurula bildirir.

(3) Bilimsel araştırma ve yayım etiğine aykırılık iddiası hakkında gerekli işlemler, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yapılır. Üniversitelerarası Kurul, bilimsel araştırma ve yayım etiğine aykırılık iddiası hakkında gerekli işlemlerin yapılması için durumu belgeleriyle birlikte ilgili bilimsel araştırma ve yayım etiği komisyonuna gönderir ve bir karar verilinceye kadar doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz.

(4) Bilimsel araştırma ve yayım etiğine aykırılık iddialarını incelemek ve sonuçlandırmak amacıyla Üniversitelerarası Kurul bünyesinde Fen ve Mühendislik Bilimleri, Sağlık ve Spor Bilimleri, Sosyal ve Beşeri Bilimler ile Güzel Sanatlar alanlarından olmak üzere üç adet Bilimsel Araştırma ve Yayım Etiği Komisyonu kurulur.

Bu komisyonların kuruluşu, çalışma usul ve esasları Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenir.

(5) İlgili bilimsel araştırma ve yayın etiği komisyonu tarafından incelenen bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiasının doğru olmadığı tespit edilince, doçentlik değerlendirme süreci kaldığı yerden devam eder. **(Ek cümle:RG-12/6/2020-31153)** B u takdirde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiasında bulunan jüri üyesinin görevi sonlandırılır.

(6) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiası hakkında yapılacak inceleme neticesinde etik ihlalde bulunduğu karar verilen **(Değişik ibare:RG-7/9/2019-30881)** adayın başvurusu iptal edilir. **(Ek cümleler:RG-12/6/2020-31153)** Başvurusu iptal edilen aday, müracaat dönemi esas alınmak suretiyle en erken izleyen üçüncü dönemde yeniden başvurabilir. Yeniden doçentlik başvurusunda bulunan aday etik ihlal tespitine konu olan yayımlarını belirtmekle yükümlüdür. Aday yanlış beyan dışında etik ihlal tespitine esas olan yayımlarını beyanname kullanamaz. Adayın idarî, cezaî ve hukukî sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.

(7) İnceleme neticesinde etik ihlalde bulunduğu tespit edilen adayla ilgili karar, gerekli disiplin ve diğer idarî işlemlerin başlatılması amacıyla bilgi ve gereği için adayın bağlı olduğu kuruma ve gerekli görülen hallerde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.

(8) Jüri üyelerince doçentlik değerlendirme başvurusuyla ilgili olarak adayın yanıtıcı bilgi veya belge sunduğunun ileri sürülmesi veya re'sen tespit edilmesi halinde, bu konuda bir karar verilmeye kadar Üniversitelerarası Kurul, doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz. İlgili bilimsel araştırma ve yayın etiği komisyonu tarafından yapılacak inceleme neticesinde iddianın doğru olduğunun tespiti halinde **(Değişik ibare:RG-7/9/2019-30881)** adayın başvurusu iptal edilir. **(Ek cümle:RG-12/6/2020-31153)** Başvurusu iptal edilen aday, müracaat dönemi esas alınmak suretiyle en erken izleyen üçüncü dönemde yeniden başvurabilir. İddianın doğru olmadığına karar verilmesi halinde doçentlik değerlendirme süreci kaldığı yerden devam eder. **(Ek cümle:RG-12/6/2020-31153)** B u takdirde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiasında bulunan jüri üyesinin görevi sonlandırılır.

(9) Adayın doçentlik başvuru süreci devam ederken aday hakkında doçentlik başvuru dosyasında sunmuş olduğu herhangi bir eserinde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık bulunduğu iddiasını içeren şikâyet veya ihbar yapılması halinde, Üniversitelerarası Kurul bu başvuruyu değerlendirilmesi amacıyla derhal ilgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonuna gönderir. İlgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonu bu başvuru hakkında ön değerlendirme yapar. Yapılan ön değerlendirmede, başvurunun inandırıcı mahiyette bilgi ve belgeye dayalı olduğunun tespit edilerek iddianın incelenmesine karar verilmesi halinde Üniversitelerarası Kurul doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz. Bunlar hakkında sekizinci fıkra hükümleri uygulanır.

Doçentlik Komisyonu

MADDE 8 – (1) (Değişik:RG-16/4/2021-31456) Bu Yönetmelikle verilen görevleri yerine getirmek üzere, Üniversitelerarası Kurul bünyesinde Doçentlik Komisyonu kurulur. Komisyon, sosyal, fen-mühendislik, sağlık bilimleri ve güzel sanatlar alanlarından profesör unvanına sahip yirmi bir üyeden oluşur. Komisyon üyeleri, Üniversitelerarası Kurul Başkanının komisyon üyetaimsayısının en az iki katı kadar önerileceği aday arasından, Üniversitelerarası Kurul tarafından iki yıllığına seçilir. Görev süresi biten üye Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu kararı ile bir defa olmak üzere yeniden iki yıl süre ile görevlendirilebilir. Herhangi bir sebeple üst üste üç toplantıya katılmayan veya bir yıl içinde en az beş kez toplantıya katılmayan üyenin, üyeliği kendiliğinden sona erer ve durum kendisine bildirilir. Herhangi bir nedenle boşalan üyelik için, Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu tarafından yeni üye seçilir. Seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan görev süresini tamamlar. Komisyon ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan ve başkan vekili seçer. Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu kararı ile gerektiğinde komisyon üyelerinden oluşacak alt komisyonlar kurulabilir.

(2) Doçentlik Komisyonu, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenecek objektif ve denetlenebilir yöntemle göre her bir aday için ilgili sınav jürisinin asıl ve yedek üyelerini belirleyerek Üniversitelerarası Kurula sunar. Komisyon jürilerde ortaya çıkan maddî hataları düzeltir.

(3) Adayların doçentlik sürecine ilişkin her türlü itirazları Komisyon tarafından incelenerek karara bağlanır.

(4) Doçentlik Komisyonunda görev yapan öğretim üyelerinin yolluk ve yevmiyeleri, mensubu bulunduğu üniversite tarafından öncelikli olarak ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 9 –(1) 7/2/2015 tarihli ve 29260 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Doçentlik Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.

(1) Bu değişiklik 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
15/4/2018	30392
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
1. 7/9/2019	30881
2. 12/6/2020	31153
3. 16/4/2021	31456
4. 10/8/2021	31564

